

Standpunten lijfrenten Kennisgroep Verzekeringsproducten & Assurantiebelasting

*“Kennis(groepstandpunten) is macht,
publiceren ervan is kracht”*

SPREKER: ERIK VAN TOLEDO

1

Kennisgroepstandpunten openbaar

- Wet open overheid (Woo)
- Opening 30-3-2023 speciale website voor standpunten kennisgroepen Belastingdienst
- Centrale plek om standpunten terug te vinden
- Meer transparantie
- Duidelijk hoe Belastingdienst tegen bepaalde fiscale case aankijkt
- **Status standpunten:**
 - *Inspecteur gehouden standpunt toe te passen in voorliggend geval en in gelijke gevallen*
 - *Dezelfde betekenis als formeel bij beleidsbesluit vastgesteld beleid*
- 38 standpunten van de Kennisgroep Verzekeringsproducten & Assurantiebelasting

HTTPS://KENNISGROEPEN.BELASTINGDIENST.NL/

11 september 2023

2

2

10 hoofdcategorieën

- Nieuw regimelijfrenten in box 1; aftrek
- Nieuw regimelijfrenten in box 1; vereisten (niet-winst)
- Oud regimelijfrenten (niet-winst)
- Lijfrenten in winstsfeer
- Verzekeringen in box 3
- Oudedagsverplichting en lijfrenten
- Overige periodieke uitkeringen
- SEW en BEW
- Echtscheiding
- Aftrekbare kosten

[HTTPS://KENNISGROEPEN.BELASTINGDIENST.NL/](https://kennisgroepen.belastingdienst.nl/)

11 september 2023

3

3

Kennisgroepen

Op deze site vindt u antwoorden op vragen bij de uitvoering van de fiscale wetgeving.

[Lees meer over de kennisgroepen](#)

Nieuw regimelijfrenten in box 1; aftrek

4

Te hoge inleg op bancaire lijfrente binnen 3 maanden bij instelling gemeld en behaald rendement (1)

KG:070:2022:20

11 september 2023

Peter stort op 1-11-2022 abusievelijk € 150.000 naar een lijfrenterekening. Dit bedrag is direct overgeboekt naar een gekoppelde beleggersrekening. In 2,5 maanden tijd is een rendement van € 10.000 behaald. Op 15-1-2023 meldt Peter zich bij de bank met het verzoek om de storting en het rendement (deels) terug te boeken met toepassing van onderdeel 2.5 van het lijfrentebesluit 2019-115021.

Het tegoed bedraagt inmiddels € 160.000. Peter wil dit volledige tegoed terug laten storten. Op 1-1-2023 bedroeg het tegoed € 158.133.

Vragen

1. Moet de bank het volledige tegoed terugstorten?
2. Als de bank het bedrag van de storting al heeft gerenseigneerd, hoe hoog moet het correctierenseignement zijn?
3. Welk bedrag moet Peter opgeven als bezitting in box 3, nu peildatum 1-1-2023 valt tussen het moment van storting en het corrigeren?
4. En wat als Peter een deel (€ 125.000, incl. rendement) terugstort? Van het tegoed per 1-1-2023 is € 131.778 toe te rekenen aan de € 125.000.

5

5

Te hoge inleg op bancaire lijfrente binnen 3 maanden bij instelling gemeld en behaald rendement (2)

KG:070:2022:20

11 september 2023

Antwoorden

1. Het rendement van € 10.000 is volledig gekoppeld aan de inleg van € 150.000. Daarom moet de inleg met het behaalde rendement (dus € 160.000) worden teruggestort op grond van onderdeel 2.5 van het lijfrentebesluit 2019-115021.
2. Als de bank de storting van € 150.000 heeft gerenseigneerd, moet de bank een correctierenseignement opmaken voor hetzelfde bedrag.
3. Peter moet het tegoed van de lijfrenterekening op 1-1-2023 opnemen als bezitting in box 3, dus € 158.133.
4. Het rendement van € 10.000 is volledig gekoppeld aan de inleg van € 150.000. Als een deel van de inleg wordt teruggestort, is dit inclusief het daarmee behaalde positieve rendement. De terugstorting bedraagt dus € 125.000 + € 125.000/€ 150.000 * € 10.000, dus in totaal € 133.333.

Als de bank de storting van € 150.000 heeft gerenseigneerd, moet de bank een correctierenseignement opmaken voor € 125.000.

Peter moet het tegoed van de lijfrenterekening op 1-1-2023 dat is toe te rekenen aan het deel van de inleg dat wordt teruggestort opnemen als bezitting in box 3. Dat is € 131.778.

6

6

Kan AOW-franchise in jaar- en reserve-ringsruimte naar beneden worden bijgesteld wegens lagere rechten voor AOW-uitkering i.v.m. verblijf in buitenland? (1)

KG:070:2022:9

11 september 2023

Marieke gaat op latere leeftijd in Nederland wonen en heeft daardoor slechts een deel van haar AOW-rechten opgebouwd.

Omdat zij geen inkomen heeft, kan zij geen aanvullende AOW-rechten inkopen.

Na enkele jaren heeft Marieke een eigen inkomen, maar omdat er 5 jaren zijn verstreken kunnen er geen AOW-rechten meer ingekocht worden.

Vraag

Is het fiscaal toegestaan om voor de berekening van de jaar- en reserveringsruimte een lagere franchise te hanteren dan bepaald in artikel 3.127, lid 3 van de Wet IB 2001?

7

7

Kan AOW-franchise in jaar- en reserve-ringsruimte naar beneden worden bijgesteld wegens lagere rechten voor AOW-uitkering i.v.m. verblijf in buitenland? (2)

KG:070:2022:9

11 september 2023

Antwoord

Nee. Het is fiscaal niet toegestaan om bij de berekening van de jaar- en reserveringsruimte een lagere franchise te hanteren dan bepaald in artikel 3.127, lid 3 Wet IB 2001.

Beschouwing

In april 2002 heeft de staatssecretaris van Financiën [antwoorden gegeven op kamervragen](#) over de berekening van het pensioengat. U kunt deze hier raadplegen.

Bij de berekening van een pensioengat wordt geen rekening gehouden met een gedeeltelijke AOW-opbouw.

Het is niet vanzelfsprekend dat een in het buitenland ontstaan tekort in de AOW-opbouw, waarbij geen enkele relatie op het gebied van wonen of werken met Nederland bestond, ten laste van de Nederlandse schatkist moet worden gerepareerd.

8

8

Te hanteren nettofactor bij imputatie van nettopensioen op jaarruimte (1)

KG:070:2023:6

11 september 2023

In artikel 3.127, lid 4 wet IB 2001 is de imputatie op de jaarruimte geregeld.

In onderdeel a is onder andere bepaald dat het gezamenlijke bedrag van de door de belastingplichtige in het voorafgaande kalenderjaar voor een nettopensioen in box 3 betaalde of verrekenende premies, gedeeld door de nettofactor, bedoeld in artikel 5.16, lid 4 Wet IB 2001, geïmputeerd moet worden.

Vragen

1. Wat is de nettofactor voor 2023? Hoe stel je die vast?
2. Moet de nettofactor van het kalenderjaar of het voorafgaande kalenderjaar worden gehanteerd?
3. Welke AOW-franchise moet worden 'ingebouwd' in de formule van de jaarruimte? Die van 2022 of die van 2023?

9

9

Te hanteren nettofactor bij imputatie van nettopensioen op jaarruimte (2)

KG:070:2023:6

11 september 2023

Antwoorden

1. De nettofactor is afgeleid van het hoogste IB-tarief in box 1. Je berekent deze factor door 100% te verminderen met 49,5%. Dat komt neer op 0,505 voor 2023.
2. De nettofactor van het kalenderjaar moet worden gehanteerd.
3. De AOW-franchise van het kalenderjaar moet worden 'ingebouwd'.

Beschouwing

In artikel 3.127, lid 4, onderdeel a Wet IB 2001 wordt verwezen naar de nettofactor, bedoeld in artikel 5.16, lid 4 Wet IB 2001. Dat is de factor die in dat artikel staat in het kalenderjaar waarover de jaarruimte wordt berekend.

Bij het berekenen van de jaarruimte over een kalenderjaar, is de nettofactor van dat kalenderjaar relevant. In de wettekst staat niet dat het gaat om de nettofactor van het voorafgaande kalenderjaar.

N.B.: Het vorenstaande geldt ook voor de AOW-franchise en de vermenigvuldigingsfactor die op factor A moet worden losgelaten.

10

10

Kennisgroepen

Op deze site vindt u antwoorden op vragen bij de uitvoering van de fiscale wetgeving.

[Lees meer over de kennisgroepen](#)

Nieuw regimelijfrenten; vereisten (niet-winst)

11

Uiterste ingangsdatum bij eindigen opbouwfase van lijfrente 5 jaar na de AOW-leeftijd (1)

KG:070:2022:6

Arthur bereikt in jaar $t=0$ de AOW-leeftijd. De contractuele einddatum van de lijfrente in de opbouwfase ligt in jaar $t=5$.

Arthur wil een uitkerende lijfrente (verzekering of rekening) aankopen en de overdracht van het lijfrentekapitaal vindt plaats in jaar $t=6$.

Vragen

1. Als Arthur in mei van jaar $t=6$ het lijfrentekapitaal laat overdragen naar de aanbieder waar de uitkeringen moeten plaatsvinden, is het fiscaal toegestaan dat de 1^e lijfrente-uitkering plaatsvindt in december van jaar $t=6$?
2. Arthur besluit pas in december van jaar $t=6$ bij welke aanbieder hij zijn uitkerende lijfrenteverzekering wil aankopen. I.v.m. waardeoverdracht vangt de 1^e uitkering pas aan in januari van jaar $t=7$, m.a.w. in het kalenderjaar 7 jaar nadat de AOW-leeftijd is bereikt. Is dat fiscaal toegestaan?
3. Arthur besluit pas in december van jaar $t=6$ bij welke aanbieder hij zijn uitkerende lijfrenterekening wil aankopen. I.v.m. waardeoverdracht vangt de 1^e uitkering pas aan in januari van jaar $t=7$, m.a.w. in het kalenderjaar 7 jaar nadat de AOW-leeftijd is bereikt. Is dat fiscaal toegestaan?

12

Uiterste ingangsdatum bij eindigen opbouwfase van lijfrente 5 jaar na de AOW-leeftijd (2)

 KG:070:2022:6

11 september 2023

Antwoorden

1. Ja. Dat is toegestaan, zowel bij het sluiten van een ingaande lijfrenteverzekering als bij het openen van een ingaande lijfrenterekening.
2. Ja, omdat een *ingaaende* lijfrenteverzekering wordt gesloten in $t=6$.
3. Nee, omdat een lijfrenterekening wordt geopend en de 1^e termijn pas in $t=7$ wordt *uitgekeerd*.

Beschouwing

Op grond van artikel 3.133, lid 3 Wet IB 2001 moet dan uiterlijk op 31 december van jaar $t=6$ de omvang van de lijfrentetermijnen worden vastgesteld, dan wel moet de lijfrente worden omgezet in een andere (uitgestelde) lijfrente (*daadwerkelijk bedingen en doen ingaan!*).

Volgens de letterlijke wettekst wordt een onderscheid gemaakt tussen de lijfrenteverzekering en de lijfrenterekening. Bij lijfrenteverzekeringen wordt gesproken over 'ingaan' (*mag achteraf*) en bij de lijfrenterekening over 'de 1^e termijn wordt uitgekeerd'.

13

13

Lijfrenterekening en uitbetalen van het tegoed aan niet-natuurlijk persoon (1)

KG:070:2022:1

11 september 2023

Sven is rekeninghouder van een lijfrenterekening, waarvan de uitkeringen al zijn ingegaan. Sven overlijdt vóór uitkering van de laatste termijn.

Het tegoed op de lijfrenterekening komt toe aan een niet-natuurlijk persoon.

De bank wil het tegoed in 1 keer uitbetalen aan de niet-natuurlijk persoon.

Vragen

1. Kan de bank het tegoed, dat toekomt aan de niet-natuurlijk persoon, in 1 keer uitbetalen?
2. Kan de bank het tegoed uitbetalen zonder inhouding van loonheffing en zonder heffing van inkomstenbelasting bij de erflater en de overige erfgenamen.

14

14

Lijfrenterekening en uitbetalen van het tegoed aan niet-natuurlijk persoon (2)

KG:070:2022:1

11 september 2023

Antwoorden

1. Ja. De bank kan het lijfrentetegoed, voor zover dat toekomt aan de niet-natuurlijk persoon, in 1 keer uitbetalen.
2. De bank kan het lijfrentetegoed in 1 keer uitbetalen zonder inhouding van loonheffing (LH). Van heffing van IB is geen sprake bij de erflater/erfgenamen voor het lijfrentetegoed dat toekomt aan de NNP.

Beschouwing

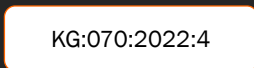
Bij overlijden van de ingegane lijfrente gaat het restant tegoed over op de erfgenamen van Sven (art. 3.126a, lid 6 Wet IB 2001). Erfgenamen mogen in dit geval niet-natuurlijke personen (NNP) zijn --> Geen IB-heffing bij Sven.

Bij het in 1 keer uitbetalen van het lijfrentetegoed, is sprake van afkoop als bedoeld in artikel 3.133, lid 2, onderdeel d Wet IB 2001. Er moeten dan in beginse! negatieve uitgaven voor inkomensvoorzieningen in aanmerking worden genomen bij de gerechtigde NNP. Deze is echter niet belastingplichtig voor de IB. Er hoeft dan ook geen LH op de afkoopsom te worden ingehouden.

15

15

Overgang recht op resterende termijnen van lijfrenterekening middels een legaat naar goed doel (1)

KG:070:2022:4

11 september 2023

Monique is rekeninghouder van een lijfrenterekening. Zij geniet al enige jaren termijnen van die lijfrenterekening.

Monique komt vóór uitkering van de laatste termijn te overlijden.

Zij wil het recht op de nog niet uitgekeerde termijnen middels een legaat laten overgaan naar een goed doel.

Vraag

Is het fiscaal toegestaan dat het recht op de nog niet uitgekeerde termijnen van een lijfrenterekening, waarvan de genieteer vóór uitkering van de laatste termijn overlijdt, middels een legaat overgaat naar een goed doel?

16

16

Overgang recht op resterende termijnen van lijfrenterekening middels een legaat naar goed doel (2)

KG:070:2022:4

11 september 2023

Antwoord

Ja, dit is fiscaal toegestaan, mits de legataris erfgenaam is.

Beschouwing

Op grond van artikel 3.126a, lid 6 Wet IB 2001 moet bij een al ingegane lijfrenterekening het recht op de nog niet uitgekeerde termijnen van een lijfrenterekening, waarvan de genietter vóór uitkering van de laatste termijn overlijdt, overgaan op zijn erfgenamen.

Als de *legataris erfgenaam* is, luidt het antwoord op de vraag dus 'ja'.

Is de *legataris* echter *geen erfgenaam*, dan voldoet de lijfrenterekening niet meer aan de fiscale voorwaarden waardoor negatieve uitgaven voor inkomensvoorzieningen in aanmerking worden genomen en revisierente is verschuldigd.

N.B.: Wetsvoorstel 'Fiscale verzamelwet 2025': 'Onder erfgenamen worden tevens verstaan legatarissen'.

17

17

Looptijd bancaire oudedagslijfrente in geval van wijziging AOW-gerechtigde leeftijd (1)

KG:070:2022:8

11 september 2023

Fabio wil de 1^e termijn van een bancaire oudedagslijfrente uit laten keren vóór het kalenderjaar waarin de AOW-gerechtigde leeftijd wordt bereikt. Op dat moment is de AOW-gerechtigde leeftijd van Fabio nog niet definitief vastgesteld, omdat hij een leeftijd heeft die meer dan 5 jaar voor zijn geprognostiseerde AOW-gerechtigde leeftijd ligt.

Als de uitkeringen van een bancaire oudedagslijfrente eerder ingaan dan in het jaar waarin de AOW-gerechtigde leeftijd wordt bereikt, geldt een minimale termijn voor de uitkeringsperiode van 20 jaar, plus het aantal jaren dat de lijfrentegerechtigde jonger is dan de AOW-gerechtigde leeftijd, vanaf het moment dat de 1^e uitkering plaatsvindt.

Vraag

Indien bij het vaststellen van de duur van de uitkerende bancaire oudedagslijfrente rekening wordt gehouden met de geprognostiseerde AOW-leeftijd en achteraf blijkt dat de daadwerkelijke AOW-gerechtigde leeftijd van Fabio hoger is, ligt de einddatum van de bancaire lijfrente-uitkering minder dan 20 jaar na de AOW-datum. Is dit fiscaal toegestaan?

18

18

Looptijd bancaire oudedagslijfrente in geval van wijziging AOW-gerechtigde leeftijd (2)

KG:070:2022:8

11 september 2023

Antwoord

Ja, dit is toegestaan! De bancaire oudedagslijfrente mag een minimale duur heeft die is afgestemd op de AOW-gerechtigde leeftijd zoals bekend op het moment van het ingaan van de uitkerende bancaire oudedagslijfrente.

Op het moment dat de AOW-gerechtigde leeftijd achteraf hoger blijkt te zijn, hoeft de duur van de uitkerende bancaire oudedagslijfrente dus niet verlengd te worden.

Beschouwing

Voor een lijfrenterekening geldt een minimale looptijd van 20 jaar, vermeerderd met het aantal jaren tussen het tijdstip van het uitkeren van de 1^e termijn en de pensioengerechtigde leeftijd (bedoeld in artikel 7a, lid 1 AOW) van de lijfrentegerechtigde. Dit is geregeld in artikel 3.126a, lid 4, onderdeel a, onder 2 Wet IB 2001.

19

19

Toegestane einddatum overbruggings- lijfrente (1)

KG:070:2023:12

11 september 2023

Thamara heeft bij een verzekeraar een aanspraak op een lijfrente waarvoor na 31-12-2005 geen premies zijn voldaan. Thamara wendt de aanspraak aan voor een overbruggingslijfrente als bedoeld in artikel 10a.1 Wet IB 2001.

Thamara komt met de verzekeraar een einddatum van de termijnen overeen die in het jaar ligt waarin zij de leeftijd van 60 jaar bereikt.

Vragen

1. In welke situatie is het toegestaan dat de einddatum van de lijfrente-termijnen ligt in het jaar waarin Thamara de leeftijd van 60 jaar bereikt?

- A. Zij heeft één pensioenregeling waarbij de PID op 60 jaar staat.
- B. Zij heeft meerdere pensioenregelingen, waarbij bij één van de regelingen de PID op 60 jaar staat.
- C. Zij heeft één pensioenregeling waarbij de PID op 65 jaar staat.

2. Wat is het gevolg als Thamara in situatie A, waarbij de overbruggingslijfrente is ingegaan, met de pensioenuitvoerder overeenkomst de PID alsnog uit te stellen?

20

20

Toegestane einddatum overbruggings- lijfrente (2)

11 september 2023

Antwoorden

1. Voor situaties A en B is dit toegestaan. Voor situatie C niet. De einddatum van de lijfrente-termijnen mag op zijn vroegst liggen in het jaar waarin Thamara de leeftijd van 65 jaar bereikt.

2. Bij wijziging van de overeengekomen PID, voldoet de overbruggingslijfrente niet meer aan de voorwaarden van artikel 3.125, lid 1, onderdeel c Wet IB 2001 (tekst 2005). Er worden dan negatieve uitgaven voor inkomensvoorzieningen in aanmerking genomen en er is revisierente verschuldigd.

Beschouwing

Als een einddatum van de termijnen wordt overeengekomen bij het ingaan van een overbruggingslijfrente, moet op dat moment worden beoordeeld of sprake is van een toegestane einddatum.

De termijnen van een overbruggingslijfrente mogen eindigen in het jaar waarin Thamara de leeftijd van 65 jaar bereikt, in het jaar waarin zij een uitkering o.g.v. een pensioenregeling gaat genieten of in het jaar waarin zij de AOW-gerechtigde leeftijd bereikt.

21

21

Looptijd levenslange nabestaanden- lijfrente v/d echtgenote wijzigen in een tijdelijke (1)

KG:070:2022:5

11 september 2023

Murat heeft een overeenkomst gesloten voor een levenslange nabestaandenlijfrente met zijn echtgenote als begunstigde.

Hij wil die omzetten in een tijdelijke nabestaandenlijfrente.

Vraag

Mag de looptijd van een nabestaandenlijfrente ten behoeve van de echtgenote van Murat ook tijdelijk zijn?

22

22

Looptijd levenslange nabestaandenlijfrente v/d echtgenote wijzigen in een tijdelijke (2)

KG:070:2022:5

11 september 2023

Antwoord

Ja. Voor een lijfrenteverzekering geldt dat de Wet IB 2001 in artikel 3.125, lid 1, onderdeel b geen eisen stelt voor de einddatum van een nabestaandenlijfrente t.b.v. de partner. Er moet wel worden voldaan aan het onzekerheidsvereiste (1%-criterium).

Voor een lijfrenterekening en lijfrentebeleggingsrecht geldt een minimale looptijd van 5 jaar voor een nabestaandenlijfrente t.b.v. de partner. Dit is geregeld in artikel 3.126a, lid 4, onderdeel b, onder 4 Wet IB 2001.

Beschouwing

Uit de wettekst en de parlementaire geschiedenis volgt dat een nabestaandenlijfrente met een tijdelijke looptijd, waarvan de partner de begunstigde is, is toegestaan. Vanuit fiscaal oogpunt ontmoet het dan ook geen bezwaar de levenslange nabestaandenlijfrente om te zetten in een tijdelijke.

Vraag: Werkt de verzekeraar hieraan mee?

23

23

Maximale uitkeringsperiode bancaire lijfrente (1)

KG:070:2023:5

11 september 2023

Esra is rekeninghouder van een lijfrenterekening als bedoeld in artikel 3.126a Wet IB 2001.

Esra komt met de uitvoerder van haar lijfrenteproduct overeen het tegoed van haar rekening aan haar uit te keren in termijnen als bedoeld in artikel 3.126a, lid 4, aanhef en onderdeel a Wet IB 2001.

Vraag

Geldt voor de termijnen een maximale uitkeringsperiode?

24

24

Maximale uitkeringsperiode bancaire lijfrente (2)

KG:070:2023:5

11 september 2023

Antwoord

In de wet is geen maximale uitkeringsperiode van de termijnen vermeld.

Echter, partijen moeten wel bij de overeen te komen uitkeringsperiode in termijnen rekening houden met het doel en de strekking van de wettelijke bepaling.

Beschouwing

Lijfrente verzekeringen kunnen levenslang zijn en eindigen altijd bij overlijden.

'Levenslang' is voor de bancaire lijfrente vertaald naar de eis dat de termijnen minimaal 20 jaar moeten worden uitgekeerd (+ de jaren tussen het tijdstip van uitkeren van de 1^e termijn en het bereiken van de AOW-leeftijd).

Dit betekent dat de uitkeringsperiode van de termijnen niet dusdanig lang mag zijn dat, rekening houdende met de maximale levensverwachting van een inwoner van Nederland, de (rekening)houder onmogelijk nog in leven kan zijn aan het einde van de uitkeringsperiode.

Vraag: Welke maximale uitkeringsperiode hanteren de bancaire aanbieders?

25

25

Overschrijding wettelijke termijn en uiterlijk tijdstip ingaan uitkeringen tijdelijke oudedagslijfrente (1)

KG:070:2023:4

11 september 2023

Tobias bereikt in jaar $t=2$ zijn AOW-leeftijd. Hij heeft een lijfrente verzekering afgesloten die expireert in jaar $t=0$.

Tobias wil het expiratiekapitaal gebruiken voor een tijdelijke oudedagslijfrente.

Vraag

Is het toegestaan het expiratiekapitaal te laten staan tot en met 31 december van jaar $t=1$ en dan op 1 januari van $t=2$ een uitkerende tijdelijke oudedagslijfrente te laten ingaan?

26

26

Overschrijding wettelijke termijn en uiterlijk tijdstip ingaan uitkeringen tijdelijke oudedagslijfrente (2)

KG:070:2023:4

11 september 2023

Antwoord

Nee, dit is niet toegestaan!

Beschouwing

Op grond van artikel 3.133, lid 3 Wet IB 2001 moeten de lijfrentetermijnen uiterlijk zijn vastgesteld (of omzetting in een andere zodanige aanspraak hebben plaatsgevonden) op 31 december van het kalenderjaar volgend op (t=1) het kalenderjaar van de contractueel overeengekomen datum bij leven (t=0).

De lijfrentetermijnen worden pas vastgesteld op 1 januari van jaar t=2. Dan pas gaat de eerste termijn in.

Echter, de wettelijke termijn is in casu dan al overschreden op 31 december van jaar t=1.

Vraag: Kan een tijdige termijnverlenging een oplossing bieden?

27

27

Toepassing wettelijke termijn bij overlijden gerechtigde in diens wettelijke termijn (1)

KG:070:2023:18

11 september 2023

Ramona heeft een lijfrente (een lijfrenteverzekering waarbij zij begunstigde is dan wel een lijfrenterekening waarvan zij rekeninghouder is). De lijfrente bereikt in jaar t=0 de einddatum. Ramona is op dat moment nog in leven.

Ramona is ná de einddatum, maar nog wel in jaar t=0 overleden. Eind jaar t=2 ontvangt de verzekeraar/bank een e-mail van de opvolgende begunstigde met het verzoek de uitkering op haar eigen rekening te storten.

Vraag

Is het verzoek binnen de wettelijke termijn van artikel 3.133, lid 3 Wet IB 2001 ontvangen?

28

28

Toepassing wettelijke termijn bij overlijden gerechtigde in diens wettelijke termijn (2)

[KG:070:2023:18](#)

11 september 2023

Antwoord

Ja. Na overlijden van Ramona begint een nieuwe wettelijke termijn!

Beschouwing

In dit soort situaties zijn levensverzekeraars over het algemeen bereid een nabestaandenlijfrente te doen ingaan. In dat geval kan fiscaalrechtelijk hierbij worden aangesloten.

Ramona is overleden. Voor de opvolgende begunstigde is dan voor de aan te kopen lijfrente sprake van een nabestaandenlijfrente.

De wettelijke termijn voor het bedingen van de nabestaandenlijfrente vangt aan op de datum van overlijden van de verzekerde persoon (Ramona).

De nieuwe wettelijke termijn in deze casus eindigt 31 december van jaar $t=2$, zijnde 31 december van het 2^e kalenderjaar na de datum van overlijden.

N.B.: Zie ook onderdelen 4.2.7 en 4.6 van het lijfrentebesluit 2019-115021.

29

29

Kennisgroepen

Op deze site vindt u antwoorden op vragen bij de uitvoering van de fiscale wetgeving.

[Lees meer over de kennisgroepen](#)

Belastingdienst

Oud regimelijfrenten

30

Gedeeltelijke afkoop Pre-Brede Herwaarderingslijfrente (1)

KG:070:2022:14

11 september 2023

Fernandez heeft een lijfrente verzekering die onder het Pre-Brede Herwaarderingsregime valt en wil hiervan een deel uit laten betalen (afkopen) en het restant voortzetten.

Vragen

1. Mag een lijfrente die onder het Pre-Brede Herwaarderingsregime valt gedeeltelijk worden afgekocht?
2. Is er een fiscale beperking in het aantal keer dat mag worden afgekocht?
3. Op welke wijze vindt de belastingheffing plaats over het afgekochte deel.

31

31

Gedeeltelijke afkoop Pre-Brede Herwaarderingslijfrente (2)

[KG:070:2022:14](#)

11 september 2023

Antwoorden

1. Ja.
2. Er geldt geen fiscale beperking in het aantal keren dat wordt afgekocht.
3. De afkoopsom van een lijfrente is belast in box 1 als belastbare periodieke uitkeringen en verstrekkingen uit een inkomensvoorziening. Over de afkoopsom van zo'n oud regimelijfrente is geen revisierente verschuldigd.

Beschouwing

Zie hoofdstuk 2, artikel I, onderdeel O Invoeringswet Wet IB 2001.

Een lijfrente die onder het Pre-Brede Herwaarderingsregime valt, mag gedeeltelijk worden afgekocht zonder dat de gehele aanspraak wordt belast.

Afkoop van een Pre-Brede Herwaarderingslijfrente leidt niet tot het in aanmerking nemen van negatieve uitgaven voor inkomensvoorzieningen. Er is dan ook geen revisierente verschuldigd.

32

32

Pre-Brede Herwaarderingslijfrente na overlijden naar goed doel (1)

KG:070:2022:16

11 september 2023

Dylan heeft in 1988 een kapitaalverzekering met lijfrente afgesloten. Deze lijfrenteverzekering is nadien nooit aangepast.

Als gevolg van het overlijden van Dylan expireert de kapitaalverzekering met lijfrenteclausule.

De begunstigde van de kapitaalverzekering met lijfrenteclausule is een goed doel. De verzekeraar wil gaan uitkeren.

Vragen

1. Is de waarde van de kapitaalverzekering met lijfrenteclausule belast en zo ja, wanneer en op welke grond?
2. Als de waarde van de kapitaalverzekering met lijfrenteclausule belast is, welke waarde is dan belast? Bij wie wordt die waarde belast?

33

33

Pre-Brede Herwaarderingslijfrente na overlijden naar goed doel (2)

KG:070:2022:16

11 september 2023

Antwoorden

1. Ja. De lijfrentewaarde is op het moment van het onherroepelijk worden van de begunstiging belast o.g.v. artikel 75 Wet IB 1964 en artikel 25, lid 10 Wet IB 1964 (tekst 2000) jo artikel 3.100, lid 1, ond. b Wet IB 2001.

2. De waarde in het economische verkeer (WEV) van de lijfrenteverzekering is belast o.g.v. artikel 25, lid 10, 2^e volzin Wet IB 1964. De WEV wordt op het moment van het onherroepelijk worden van de begunstiging belast bij de verzekeringnemer.

Beschouwing

Door het overlijden van de verzekerde is de begunstiging onherroepelijk geworden, mits geen andersluidende regeling in de polis is opgenomen.

Het goede doel is niet belastingplichtig voor de IB (geen NP). Er wordt dan niet geheven over hetgeen verkregen wordt (zou nihil zijn), maar over de WEV. Die WEV wordt beschouwd als periodieke uitkering die de tegenwaarde voor een prestatie vormt. Die periodieke uitkering wordt belast bij de verzekeringnemer (inkomsten uit vermogen; artikel 25, lid 1, ond. g).

34

34

Pre-Brede Herwaarderingslijfrente en aankopen lijfrente met een derde als begunstigde (1)

KG:070:2023:17

11 september 2023

Pierre is verzekeringnemer van een kapitaalverzekering met lijfrenteclausule, waarop het Pre-Brede Herwaarderingsregime van toepassing is.

De verzekering expireert. Pierre koopt met het expiratiekapitaal een direct ingaande lijfrente aan met willekeurige derde Claire als herroepelijke begunstigde.

Claire is meerderjarig en ongehuwd. Claire is woonachtig in Nederland.

Vraag

Wat zijn de gevolgen voor de inkomstenbelasting?

35

35

Pre-Brede Herwaarderingslijfrente en aankopen lijfrente met een derde als begunstigde (2)

KG:070:2023:17

11 september 2023

Antwoord

De lijfrentetermijnen zijn bij Claire belast als periodieke uitkeringen en verstrekkingen als bedoeld in artikel 3.100, lid 1, onderdeel b Wet IB 2001.

Beschouwing

O.g.v. artikel 25 Wet IB 1964, tekst 1991, behoren termijnen van lijfrenten tot de inkomsten uit vermogen. O.g.v. artikel 75 Wet IB 1964 (tekst 2000) blijven deze regels van kracht zoals die golden op 31-12-1991. O.g.v. hoofdstuk 2, artikel I, onderdeel O, lid 1, aanhef, onder a en slotzin Invoeringswet Wet IB 2001 worden deze inkomsten aangemerkt als belastbare periodieke uitkeringen en verstrekkingen als bedoeld in artikel 3.100 Wet IB 2001.

Gezien het bovenstaande zijn de lijfrentetermijnen, zolang Claire begunstigde is en aan haar worden uitgekeerd, belast als periodieke uitkeringen bij Claire.

Het aankopen v/d lijfrente t.b.v. de herroepelijke begunstigde Claire leidt niet tot heffing van IB bij Pierre, nu als gevolg van het van toepassing zijnde Pre-Brede Herwaarderingsregime geen sprake is van een verboden handeling.

36

36

Kennisgroepen

Op deze site vindt u antwoorden op vragen bij de uitvoering van de fiscale wetgeving.

[Lees meer over de kennisgroepen](#)

Nieuw regimelijfrenten in de winstsfeer

37

Omzetten ingegane levenslange lijfrente in eigen beheer in een tijdelijke lijfrente na ingang AOW + vijf jaar (1)

KG:070:2023:10

11 september 2023

Arnold heeft bij zijn eigen BV een levenslange lijfrente bedongen en inmiddels een leeftijd bereikt die vijf jaar hoger ligt dan de AOW-leeftijd.

Omdat de BV vanwege deze langlopende verplichting niet kan worden opgeheven, wil Arnold de lijfrente omzetten in een tijdelijke lijfrente.

Vraag

Kan een ingegane levenslange lijfrente worden omgezet in een tijdelijke oudedagslijfrente onder het regime van de Brede Herwaardering en onder het regime van de Wet IB 2001?

38

Omzetten ingegane levenslange lijfrente in eigen beheer in een tijdelijke lijfrente na ingang AOW + vijf jaar (2)

11 september 2023

Antwoord

Ja. Onder zowel het Brede Herwaarderingsregime als het regime v/d Wet IB 2001 is een geruisloze omzetting mogelijk o.g.v. artikel 3.134 Wet IB 2001.

De tijdelijke oudedagslijfrente moet ten minste vijf jaar lopen.

Beschouwing

O.g.v. hoofdstuk 2, artikel I, onderdeel O Invoeringswet IB 2001 blijven de regels voor het bepalen van het inkomen, die daarvoor golden op 31-12-2000 o.g.v. de Wet IB 1964, van toepassing voor zover het recht tot stand is gekomen op grond van premies die zijn betaald vóór 1 januari 2001. Een uitzondering hierop vormt onderdeel T van genoemde invoeringswet.

O.g.v. het lijfrentebesluit 2019-115021 kan de levenslange oudedagslijfrente worden omgezet in een tijdelijke oudedagslijfrente zonder dat o.g.v. artikel 3.133 Wet IB 2001 een negatieve uitgave voor inkomensvoorziening in aanmerking wordt genomen. Zie ook ond. 4.8 van genoemd lijfrentebesluit.

De ingegane oudedagslijfrente in de zin van artikel 3.125, lid 1, ond. a Wet IB 2001 kan geruisloos worden omgezet in een tijdelijke oudedagslijfrente.

39

39

Kennisgroepen

Op deze site vindt u antwoorden op vragen bij de uitvoering van de fiscale wetgeving.

[Lees meer over de kennisgroepen](#)

Oudedagsverplichting en lijfrente

40

Ingegane ODV en overlijden: aankoop nabestaandenlijfrente fiscaal geruisloos mogelijk (1)

KG:070:2022:15

11 september 2023

Directeur-groootaandeelhouder (DGA) Adriana heeft een oudedagsverplichting bij haar eigen BV, waarbij de uitkeringen al zijn ingegaan.

DGA Adriana overlijdt. De erfgenaam wil de oudedagsverplichting (ODV) omzetten in een nabestaandenlijfrente.

Vraag

Kan een nabestaandenlijfrente fiscaal geruisloos worden aangekocht?

41

41

Ingegane ODV en overlijden: aankoop nabestaandenlijfrente fiscaal geruisloos mogelijk (2)

KG:070:2022:15

11 september 2023

Antwoord

Nee. De erfgenaam kan het geërfde recht op de oudedagsverplichting niet fiscaal geruisloos aanwenden voor het verkrijgen van een aan hemzelf/haarzelf uit te keren nabestaandenlijfrente.

Beschouwing

O.g.v. artikel 38p, lid 1 Wet LB 1964 kan een ODV worden aangewend voor het verkrijgen van een lijfrenteproduct in de zin van art. 3.125 of art. 3.126a Wet IB 2001. In de situatie waarin de gerechtigde tot de ingegane ODV overlijdt, kan de erfgenaam het geërfde recht op de ODV niet fiscaal geruisloos aanwenden voor het verkrijgen van een aan hemzelf/haarzelf uit te keren nabestaandenlijfrente.

Een nabestaandenlijfrente gaat immers in na het overlijden van de belastingplichtige of de (gewezen) partner van de belastingplichtige die de lijfrente heeft afgesloten. En van het overlijden van de belastingplichtige die de lijfrente heeft afgesloten (Adriana), is in deze casus geen sprake.

Uiteraard kan de erfgenaam het geërfde recht op de ODV aanwenden voor een ander lijfrenteproduct, dat wel voldoet aan de voorwaarden van artikel 3.125 of artikel 3.126a Wet IB 2001.

42

42

Ingegane ODV en omzetting in lijfrenterekening: minimale uitkeringsduur (1)

KG:070:2022:3

11 september 2023

De directeur-grotaandeelhouder (hierna: de DGA) Ruud heeft een oudedagsverplichting bij zijn eigen BV, waarbij de uitkeringen al zijn ingegaan.

DGA Ruud wil de oudedagsverplichting (ODV) omzetten in een lijfrenterekening.

De DGA is op dat moment 4 jaar ouder dan de leeftijd die 5 jaar hoger is dan zijn AOW-leeftijd. De ODV keert al 9 jaar uit.

Vraag

Wat de minimale uitkeringsduur van de lijfrente is?

43

43

Ingegane ODV en omzetting in lijfrenterekening: minimale uitkeringsduur (2)

KG:070:2022:3

11 september 2023

Antwoord

De minimale uitkeringsduur is 11 jaar.

Beschouwing

O.g.v. artikel 3.126a, lid 4, onderdeel a Wet IB 2001 moeten de eerste lijfrentetermijnen worden uitgekeerd uiterlijk in het kalenderjaar waarin Ruud de leeftijd bereikt die 5 jaar hoger is dan de pensioengerechtigde leeftijd, bedoeld in artikel 7a, lid 1 AOW.

Ingevolge de goedkeuring uit het besluit 2022-13302 kan een ODV in een lijfrente worden omgezet. De goedkeuring houdt in dat de leeftijdsgrens die geldt voor de aankoop van een lijfrente als bedoeld in artikel 3.126a, lid 4, onderdeel a, sub 1 Wet IB 2001, niet van toepassing is in het geval het bedrag van een ODV wordt aangewend ter verkrijging van een lijfrente. Voor de goedkeuring geldt onder meer als voorwaarde dat de minimale uitkeringsduur van 20 jaar genoemd in artikel 3.126a, lid 4 Wet IB 2001 mag worden verminderd met de periode die verstreken is tussen het moment waarop de gerechtigde de AOW-leeftijd heeft bereikt en het moment waarop de 1ste termijn van de lijfrente wordt uitgekeerd.

Ruud is 4 jaar ouder dan de leeftijd die 5 jaar hoger is dan zijn AOW-leeftijd. Dus er is 9 jaar verstreken sinds de DGA de AOW-leeftijd heeft bereikt. De minimale uitkeringsduur is dan 20 jaar verminderd met 9, dat is 11 jaar.

44

44

Kennisgroepen

Op deze site vindt u antwoorden op vragen bij de uitvoering van de fiscale wetgeving.

[Lees meer over de kennisgroepen](#)

Aftrekbare kosten

45

Bemiddelingskosten bij een direct ingaande lijfrente (1)

André wil een direct ingaande lijfrente afsluiten. Vaak kan de lijfrente online worden afgesloten zonder advies. Daarbij moet André dan wel een kennis- en ervaringstoets doen.

De verzekeraar biedt André daarbij geen mogelijkheid tot het uitvoeren van een online kennis- en ervaringstoets (KET).

De verzekeraar verwijst André door naar een deskundige voor het aanvragen van de direct ingaande lijfrente.

Vragen

1. Zijn de bemiddelingskosten, die worden gemaakt voor bijstand door een deskundige, aftrekbaar?
2. En advieskosten die in dit verband worden gemaakt?

KG:070:2023:7

11 september 2023

46

46

Bemiddelingskosten bij een direct ingaande lijfrente (2)

11 september 2023

Antwoord

1. Ja.
2. Nee.

Beschouwing

Artikel 3.108 Wet IB 2001 ziet op de aftrekbare kosten van aangewezen uitkeringen en van uitkeringen uit inkomensvoorzieningen: kosten die zijn gemaakt voor de verwerving, inning en behoud van de uitkeringen.

Aftrekbare kosten moeten worden onderscheiden van de niet-aftrekbare kosten tot verwerving van een bron van inkomen (bronkosten).

In deze situatie moet André een deskundige inschakelen, omdat de aanbieder geen mogelijkheid biedt voor het uitvoeren van een online KET bij het afsluiten van een direct ingaande lijfrente. De kosten hier moeten door André worden gemaakt voor het afsluiten van de periodieke uitkeringen. Het zijn dus kosten ter verwerving van de lijfrente-uitkeringen! Deze zijn aftrekbaar v.z.v. zij in hun totale omvang niet overtreffen wat gebruikelijk is.

N.B.: Advieskosten moeten worden afgesplitst!

47

47

**LAATSTE
NIEUWS**

WTP en lijfrenten

48

Lijfrentestelsel in beweging

- Nieuw fiscaal kader voor werknemerspensioenen (2^e pijler)
- Uitgangspunten werken op belangrijke punten door naar lijfrenteregime
- Harmonisatie fiscale behandeling van 2^e en 3^e pensioenpijler
- ArbeidsVormneutraal Pensioen (AVP)
- Wet toekomst pensioenen in werking getreden per 1 juli 2023

11 september 2023

49

49

Maatregelen WTP; lijfrenten (1)

- Uniforme premiegrens in opbouw: 30% PG voor jaarruimte
- Uniforme inbouw van AOW-franchise 2^e en 3^e pijler
- Verlenging periode benutten jaarruimte met 5 jaar na AOW
- Wettelijke termijn voor nettolijfrenten in box 3
- Wettelijke termijn voor 2^e pijler pensioenen & loonstamrechten

11 september 2023

50

50

Maatregelen WTP; lijfrenten (2)

- Imputatie 3^e pensioenpijler (lijfrenten) wijzigt
- Overgangsbepaling imputatie op jaarruimte (i.v.m. pensioenopbouw)
- Verruiming reserveringsruimte (verlenging met 3 jaar/max. € 38.000)
- Inkorting looptijd bancaire LOL bij AOW+-er als gerechtigde
- Herstel omissie in winstlijfrenteregime (geestelijk)
- Begrenzing nettolijfrente cf premieruimte box 1-lijfrenten

11 september 2023

51

51

Lijfrentewijzigingen op een rij

Maatregel	Inwerkingtredingsdatum
• Premiegrens jaarruimte: 30% premiegrondslag	• 1 januari 2023
• Verlenging periode benutten jaarruimte met 5 jaar na AOW	• 1 januari 2023
• Vergroting reserveringsruimte met max. € 38.000	• 1 januari 2023
• Verruiming reserveringsruimte: verlenging met 3 jaar	• 1 januari 2023
• Begrenzing nettolijfrente cf premieruimte box 1-lijfrenten	• 1 januari 2023
• Inkorting looptijd bancaire LOL bij AOW+-er als gerechtigde	• 1 juli 2023
• Herstel omissie in winstlijfrenteregime (geestelijk)	• 1 juli 2023
• Wettelijke termijn voor nettolijfrenten in box 3	• 1 juli 2023
• Uniforme inbouw van AOW-franchise 2 ^e en 3 ^e pijler	• 1 januari 2024
• Imputatie 3 ^e pensioenpijler wijzigt	• 1 januari 2024
• Overgangsbepaling imputatie op jaarruimte	• 1 juli 2023 (1 januari 2024!)

11 september 2023

52

52

Zijn lijfrenten aantrekkelijker?

- **Stelling:**
Het lijfrenteregime biedt ruimere mogelijkheden voor werknemers, resultaatgenieters en zzp'ers dan pensioenen in de 2^e pijler
- **Argumenten:**
 - Minder strak keurslijf dan pensioenen, meer opties & vrijwillig
 - Meer product(vorm)en
 - Meer aanbieders; geen begrenzingen qua 'shoppen'
- **NRC febr. 2023: comeback van de lijfrente?**
- **Lijfrente een secundaire arbeidsvoorwaarde bij werkgever?**

11 september 2023

53

53

Leven er vragen?

fiscaalleven.eu

11 september 2023

54

54